Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

[Ḥamishah Ḥumshe Torah]

ʿim targum Onḳelos, u-ferushe Rashi u-veʾur ṿe-targum Ashkenazi

Sefer Devarim

Premsla, Yitsḥaḳ Itsaḳ ben Tsevi Hirsh

Ofenbakh, 569 [1808 oder 1809]

Unsicher

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10244

Visual Library

וְאֶתְחַנַּן.

ד כד

אלקיך. ואמר הלה הנחתם הראשונים בלשון לקיימו בכלי חייב זה שיקחוהו מן הארון, וזה זה שאין לקיים אלו אשר: ואמרו כל הלה הלשון ב בארבעה שם ענינים. הענין האחד הוא אבבאו בדרך הנילכל בלומר הקשר לקרות תחילה. והענין האחר לציבו הכלי חייב בזה שיקחוהו מן הארון והתיבות מיוחדים בו והתיבות שבאותן ומקום בחוט הקוף בלם בו. ולפי הענין השלישי הראשון לשון ארבעה לפי אביבה והקשר; ובכלל לפי השעה לשרה, ואבלה אלהן אויביכם, אלהן אלהיו ושביה, חרב תאכלו, תאכל חרב, ותבערה כאש אש ה' ותיכל בקלקל הזמנים. אש אוכלה הוא. בלומר שאבד האומות בו באבוד האש לפה שישלט עליו, וזה מרבה. ולפי הענין האחרון הראשון לשון אכלה לחרבה ולאבד, ובכלל להשקות השלוחות אשר יתיב בהם השאלות הלשרה הנוטות על השלם שבעניינם, כהתבאר הקשר בסמון על הטוב שבעניינו, לפי שבאו ואכלו שאנו שאות ואכלו טוב, ואכל בבשר הבקרות לא טוב, אכול בעבשל כי טוב ו ונפשו ישמן לבקר כל בצה חרזה לנפשך. וזה נעשה לב הרקון בדברי הגלל בלומר שנעשה החרבה באכילה, תיו אכלו בשר אל שנתן ביה הבאל, ואשרו לא אכילה ושתייה האדמה כסנה הנה אינה אלא לחרבה, ובקלקלו הנסתלאו מזרה. ובן תרבו קרולם החרבה שיש, הוי לא לאל לכי לשיש, ואשר נעשה בה הרבה בלשון ונגלה עבר ששב כאלו הוא הבנתה הראשונים, ונעשה עם כל לשון הרבה והלעגל בהלבדי החרבה והה שנה, והשלחתי הרבה בגוים לא תבא לחם ולא לגאל לשים ביאלם לשנות בדבר ה' לעשות נפשי לאלהים לא תי, ויה הרבה, ותבנם ונתן בל לגשל ושלבתים שים בשנון מלגיע הישוכה, ואקבלן אולבל בבשר אבחיר לקיים והשתבל פיהושו שים שהוא חרבה שתקיל ביאיש ההם, ושם שלינו כמו שאנו הלבדי בלומר הראשונים ובם התבנים, ואולהו אבחיר לקיים, כי הלבדך הוא הישוכה האויתרה. ואלה אוכל פירש כל אלה כזה הקסון לעצל החרבה והלאבד והבלבה.

(עוד הלה אל פרק שלשים)

אנכי עומד בין ה׳ וביניכם. אמרה שם ישראל, כי כאשר עמדו
הנביאים וקיימו, כעבדו לפני פרעה, אם מעשה אשה ושעמדו, והיו עמדו
עליהם, ויהי כאשר הבינו המצרים, כי עבדו לו עני עבד, ומלבד אלהיו,
וכי כאשר הקיום והתשלום, לאל יעבדו תיכף ומיד, ויעלו עבד, עבד
מעשו כן, ותתקיים ונשלם ולו נשתנה, ולהקים עומדתו לעבד, קיימו
ונשלמו. וכל עמדה אבל בחבק היו אזה הצמן הוא המן, ועמדו
הגלון בדוש החזון על הר הנחש, ותגישו סבותו, כלומר אוכבין, והנה
ותבאו זה מצמן שמלך הגל. ואזה הצמן אזר אל אשה, ואתם פה עמד
עמדי. אנכי עמד בין ה׳ וביניכם: (תוך א׳ פרק ל״ג)

ו׳ ה׳. ואהבת את ה׳ אלקיך בכל לבבך. לב שם ישראל, הוא שם הולם
אשר בו התחלת הדי, כל בכל לב, ויתקצר בלב ובנשלם, ובאשר הי׳
זה חולבה בשולם הנקל. הושאל לשלמה לבדו, עד לב השדים, לבחל אוש,
והוא שם הזתשבה גב. לו לבי חלק. מ״ל. הייתה ונלבל בזתשבתה לשלמה
בק ובק. ואזה הצמן, ולא תתרו אחרי לבבכם. מ״ל הריפה אתשבותכם,
אשר לבבו פנים פיוש. אתשבות סרה והוא שם הצלם. כל שלחיה ישראל
לב אחד להעלק את אדר, כלומר צל צלם אחתו. וכן אומר. ואולם בחסר
לב יום, כלומר בתמדיון צלם. וכן אשרו לו. חלק לבבי אמר. עניים לו
תעלה עלתם אזה הצמן. כי האש הבבריים. בלם קמה החזקה ולא אתם אל
לו. חלק לבבי אמרים, ומצמן חלק אלהי. ואזה לבבי. ונתיקל ונשלבם ונל
והוא שם הבלם. ונתתי לכם רועים כלבי, היש אשר לבבך. ישר כמשה
עם לבבי. כלומר המנהג כמשה כמלמד. וכבר הושאל לבדו לשם זה
הצמן. כאשר כלבבי ובנפשי. עצה. עניים בעשה כמו מלמד. והיו

עניני ולבי שם כל הימים, הלקחתם ולמני — והוא שם הטבל, האדם נברא ילבר
כלומר שכל יבין לב תכם לאמר. שכלו בעניני השלים, זה הרבה.
ולפי זה הענין הושאל לשם בכל מקום, כל שהוא מדה אל השכל אלא הוא
שהוא מדה צל הרגש, כל מקום לפי עניני, וכן השבות אל לבבך, ולא
ישים אל לבו, וכל זה שמושה לו, כולו בחינת שכל, כמו שאמר, ולא נתן
ה' לכם לב לדעת, אותם המלות לדעתו. אמנם מדה והבטה אמר ה' אלקיך
בכל לבבך, פירושו אלקי בכל כחות לבך, כלומר כחות הנפש כלם, כי
התחלת הכל מן הלב. ומצד שתשים תכליתם פעולותיהם כלם הלקחתם. —
(הוצ' ל' בסיר ו')

ו. כד ויצונו ה' לעשות את כל החקים האלה. להיות אות ה' אלקינו לטובת לנו
כל הימים לחיותנו כהיום הזה — כונת כל המצות שנצטוינו, והם תקון
הנפש, ותקון הגוף, אמנם תקון הנפש הוא שיתנהג האדם בדעות ומדות
כפי יכלתו, ויפנה מה יהיו הקנינים בהיותם, ולקנות בשכל שאין בטבע האדם
לקבל השגת הצמח ההוא כפי מה שהוא, ואמנם תקון הגוף יהי כתקון מ
מעניני מחיתם הקנות מפי הקנות, זה הצמח. שלא בשנה בהיותם: האחד מהם
להסיר המזיק מעליהם, והוא שלא יעשה כל איש מבני אדם הישר בעיניו ו
ובמעני ובכלתן. ואל יעשה כל אחד מהם מה שבו תאוות הכל, והשני לשמר
כל איש מבני אדם מדות מגונות בהפרח מצד שיאמר מצד האדם, ומצד
ששתי הדומות האלה האחת שהם מלא מפרך הוצאה ומלא תקון הנפש
ונתינת הרצונות האמתיות, והשמת הדעות בטבע ובמנהג כל תקון הגוף,
והוא הנהגת המדיניות, ותקון מעניני אנשיה כפי היכולת, ומצות השנות
הוא הצמיחה יותר תחלה, והיא אשר הקיים לבקרבך בה ולבקרבך בחלוה
כלם ויפנה שאין יכלת להגיע אל הדברים האלשונים אלא אחר שיגיעו אל
הפנה.

השפה העולמית, והוא שבדר המבאר בדברי שהאדם ישלם לשלומו,
שלומו הראשון והוא שלומו הנפשי, ושלומו האחרון והוא שלומו הגופני
ושלום הראשון הוא שיהי' בהיות על הטוב שבמנהגיו הנפשיים - עד אל יהי
אלוה בעולמו לבדו בכל אמת אשר יקנשם הם אמונתו ושאר הנה גם גם
ובירה ונדמה ונולדים - עד אל ישלם לאדם לבדו כלל אל להגיע
כל אדם אל מדרגה השלמה אלהי בקבול הדברים כדי שנאמר שהאדם יהי'
בטוב, ושלומו האחרון הוא שיהי' אשרו בעולם הזה. והוא שיהא כל זה
שיהיה האדם לבדו על הנמצאות כפי שלומו האחרון, ומבואר הוא
שגם השלומו האחרון אינו בו מעשים ולא מדות ואינם הוא בלבד לבד,
ובדר הבינו אלוהים הטבע ומיוחס אותם המקרה, ומבואר הוא כי שגם
השלומו האחרון הנכבד אינו להגיע אלהי אחר הגיע השלומו הראשון
כי האדם אינו לו שיגיע אושר ומפלגה אלהי כשר שיתקדר
לו מעלתו באופן שישלם בלבד אותה מצב חוק או לראות אור קדר או חוש הבין,
אבל אחר הגיע השלומו הראשון אפשר להגיע אל השלומו האחרון אשר הוא
הנכבד בלא ספק והוא סבת החיים הנתמדים לא נולם, והמקרה האמתית
אשר היא אמתית ואינו נולמת והיא מקרה אשר הבינו אונם בלה לחת לנו שם
השלומו יחד, ולא תקון עמיד כמו אדם בקנתה עם בקנתה בהיות הצדק
ובקנות הדרות המדות הצדקות עד שתהיה אנשי האולם והתמדתם
על סדר אחד להגיע לגיל אדם אל שלומם הראשון, ותקון הראשון ונתמדתם
באופן אמתות כאשר עיקר השלומו האחרון, ודבר בחבה המקרה שם
השלומו והגיבה אלם שתבלית אלו התנועות לשם היא להגיע אלהים אדר

ולמנוה לעשות אותו לכל המקום האלה להאלה אותה אלהים לטוב לנו כל הימים
לחיותנו כהיום הזה, והקב"ה הנה השלימו האחרון לקח אצלנו רק שבאמת
שהוא התליה האחרון והוא אומר לטוב לנו כל הימים. הנה יראת אלהים ג"ל
בפירוש והוא שאומר יתב. ואמר ..שם לקח לעולם שכלו טוב והאחרית ימים לעולם
שלא ארוך, כל שאומר הנה לטוב לנו כל הימים. הכונה אמנם ההוא בעלמו
הל להגיע אל עולם שלא טוב ולא אחרי והוא המעיבה הרתעבה, ואומר לחיותנו
כהיום הזה בשם המעיבה הגשמית הראשונה הנשמרת קלת גם אשר לא
תושלם שמובדת אלא בקבלת הזמן רק שבאמת: (חלק שלישי פרק קיג)

עקב · יא · יב ·

תמיד עיני ה' אלקיך בה: עין, שם הנשמה הוא, שם עין הוא, אל
עין הוא בעבור — והוא שם אמנם הנאה ואמנם תקרא עין — והוא שם הנשמה
אשר אל ראיהו קרוב ודומה שיש אליו, ובגלל שיש הנשמה אליו, ולכן נאמר ה
הה השאלה ואמר בחק הבורא בלשונות, והיו עיני ולבי שם כל הימים, הנשמה
ותנועה, רק שהקב"ה תמיד ועיני ה' אלקיך בה, הנשמה בה, עיני ה'
משוטטות. הנשמה מלאה בכל זה שבאמת ג"כ, רק שיורה בקריא יבואו
בה שמחה. אמנם כשיתחדש בעינים אלה הראיה אל חוה, כזו קרה עינך והלה
עיני יחזו, יה' אמנם כלם הה שקה השלימה הנשמה הנגשמה, כי כל הרגשה
הפלאות רק שיבאמת, והוא מתבלה מבל למו מתפרל רק שבאמת.
(חלק א' פרק נ"ב)

ראה

יב · יה כי אם אל המקום אשר יבחר ה' אלקיכם לשום את שמו שם
ואולם סמך אחרי ג"כ שהמקום אשר יבחר ארץ הש, בנבואה הי יבוא אל אשר
הבינו ואל כל מקום שאבריהם לזה אותם שיהי ביתו אבדבה רק שבאמת הרגשת

אשר

ואחר יפלה יבלי אדם בשלמה הבנו ואחר קבר ה' הכל יתן
פלחא בחיל ושל, ואשר לו נחבאר בחיר ולא נעבד בקול אל דבר אלם
ואחר, אל הקדוש אשר יבחר ה' ישבו אלה שלש הקדמות האחרות אמן,
שלא יאמינו בו האמונות ולהאמן אלו אחזה מקבה כשיבאו שזה הקדוש אמן
הוא הפסל תבלית המדה, והשמות שלו ישיגהו, שהוא כבוד אמתה
ושאיתקהו כל יכלתם, והשלשות, והיא המוקה שבהם, שלא יבקש כל
שבט היותו בתלתם ולהשולם, והי נפל אמנו אמן האחוקה ומקטלה כמו
שנפל בבקשת הבבונים, ולזה כמה הרלה שלא יבנים בית הבחירה
אלא אחר הקדמות אלה שלמה לבנים ותפתלק האחלקות, כמו שבארנו
בספר שופטים. ——— (חלק ג' פרק ע"ה).

~~מתניא~~ שופטים

כ"ג. כי ימצא חלל באדמה. ואינם יודעים מי הכהו תגלותם אבותיהם
כי הקבלו אותם היו אחר הקרובה אל החלל ואל הבור החיצון אחר אמנו
ונקי הבור החיצון אצבעים אליהם השם שהם לא התשלו בחקון הדרכים
ובשאירתם ולתיר כל שנגלה בחקי כמו שקרו הקרוב בקרבן. ראל ולא נחרג
גה יפה ששבתים הקדושים הכלליים אינם לא נבא זי החגו, ואל אל הבור
עם החבירה ולשאר הקשים והצובים ולקיחתו ונגלה ~~שהם~~ שלא יהיו
בדרכים כמו אנשים, ואולי בקרוב הצמן יבבא הבורא ויאמר ד' שיגלו אל שאל
עניים אל הבור אל גה אחלאותם פלוש הוא הבורא, כי אחר שנגבר אדם ויאמר
ואפלו אשה, פלוש הגו לא תגיעל הנגלה, ובבה נבא שזי שיגלא
הבורא ושתמא אחרי, והם הגיעו אמשם אל אנשים שלא יגלאוהו יהי כמו
אנוחת אבולה, אולי אפלו אשה אם תמצאו הנגלה, ואחר שיבבא הקדמה

התנצלות שאם לא יבקרו בית הדין הלוך יבקרו שישלו היום באותלות
ובבית אין לא יבקרו הלוך גדול הדבר יבקרו ואמרו אב שיתבל עליו לעשו.
הנה כבר הראה שתנצלות אבלה עמקה היא לפרסת הדין. וחיוב גם הבנן
בהדות בעדות אשר תצרך בו הגבלה לא אבד בו ולא יגרע לעולם, שבעל האבל
ועשה כל תפלה ויחיד אב שיגרע הדין כבר שלא תצרך הגבלה ולא תאסר
אדם אלו לעולם. ——— (חלק שני. פרק ארבעים)

ביתצא

כא. יאיזו ראית בשבי האשת יפת תואר שבלל אדם לב גם הסקר בין אשה
ובין תולה, ובמלחמה אדם לא בקרה תבה אלא בחבר בין הנשים ולכן גם
בכלל נאות הרשמה על הזכרות הטובות שלקיק שיתקן מן קדם החשובים ובה
שאצור עליו, והוא שאלכה שקבה יקרו אליו ולא תרבל לסבול הלבנל אלו יקרו
בריק שיתרבה בדרוש נפתה, והוא אחרו אל תנק בתיקש ואלו זותה
לו שיחלבה מחלבה, כמו שקראו שם שאין אותה לבעלה בפעם שניה
עד שיגות אבלה ותשקוטה מאתה שאלו ויגרע אותה שהתבל מן הבני
ולא שהגלה מן הרחיקה כמו שנתבה ובכתה אלו אביה ואלו אמה, כי לבעל
האבל זנותה בבכיה ובוחרתה אבלה עד שיחלשו כחות הגופים וסבול
הדקרה ההוא הנפשי, כמו שבבלי השמה זנותה בגיל השחוק, ונפשה
חלה התנה עליה ונשם הרשות בנדה אל בה עד שתלה מן הבני ומן האבל
וכבר יראתו שהוא מבלה בקיותה. וכן כל השלשים יום תמיד בתוכיתה
בקרה המיל ואלף בעד ולא יחלקו עליה באזנה עד הזמן הזה, ונפש בה אלף
לא, ישיבנה אל תקי הרחמה לא תצרב הלא בבר בלתי, הנה שמה התנה קרבה
הישל ואלף, שהיא בלתי זרי לל הותה אל גויה, ונפש בה אדם לא תתלמדה
תחת אשה עמותה: ——— (חלק ז פרק יא)

כי יקח איש אשה ובא אליה ושנאה - הלא תשמר לי קרוב יותר
החוקים ומשפטים לפי ענין האיש שקנה בעולמו שם רע ויהיה כי אין סמך
כי זה האיש הרע לא אהב אשתו אשר הולכו עליו שם רע, ולא עלתה בדעתו
ואולי הי' רוצה לקרוב בין כל אנשי אשתו לא הי' לו אונס אחר, אלא הי' מתחיל
לחשוד לה חקה הראויה לה, ושם לה עלילות בדברים כדי להקטיר אונה כלו המשלחן
והולכו אצלה בדרך ובמה שנה להרחיק בחקה שיש לבעלו ובוא חשיב כמלך
כי הנה אחר הדמלוטל הקלקל בחברה, ומקבל הם קנה עליו הש"ו, לשלם אותה כסף
ונשק אחר הליקר אשר ומשיגון אלקיק ושלא שנים לאמן ויכבל עדים ודברים
כמו שבארנו, כלומר העולמו שם רע תשב להקטיר חשיבות כמלך הראוים
לחזה לה, ושלא אחר, ובו שבשו אל שהי' לבבו חקה הראוי לה והשתדלו
להחזיק בו, ובה נעשו אל שקרתו אמתה והולכו אליה קול הנערה שהיו
פחתן אמתן כשה כמו בתולה, כלומר בסוד אמתן, ובו נעשו אל מחרמת
התולה ובקשו הנערה לבד ושנתחייב להחזיק בה אמתיתו, לא יוכל שלחו
לדין, כי לא הביאו אל לבה רק היותה כאחרת כמו כן יקרא הנערה
הנאמרת כשהי' הקלקל בשלמה הנלבנה, לא יסור אלקים הרשע ובבלתיק קדוש
בכל בית ואחר המחרה אמר הם שתלוה הטוקה השתל אליקה שנה בין
ובלו שם רע אשר תשב להחזיק בחוק הראוי אליו לתת ובין בין ענין
שלקח ראוי הבחר, ושבבין אבי ובחיק אשר ושם להביון ואלף שלו כמו
החיוק כבלי שהוק ותחם מל גנבה ובלו שם רע, הבין בגלשתן הנה
אחרת ומשפט אחר, הלא אחר ומשפט ומשפט הי' כמו שהתנה אמנם
ואמרו, אחר הלבר תשיב לבלו, ואמר כי כמו שנעשו בתלוה השלמות כל
אשקטין בתבלוה הרשע ומלבל באותן בקלקל יב מלהשיג שלום כל אנשי
ורשע כל אשקטין ומי שנשיג בלבל אמלאתו אנשין בעלבי בה ותמצאת
הנעלים כל נשיג ורשע בלבל אשקטין, ורשע אלא ודם ואשה הרעים יחב הנה
יתן אל הבלה לא הרבה אחר. (חלק ג פרק ט"ו)

לא תסגיר עבד אל אדוניו. עם היות והענוה יש בו אל המלך תועלת
גדולה והוא שנתנהג בו אל הטובה הנכבדה, והוא שנצווה אי שיגור בלי
ונשארהו ולא נסגיתהו כי אי שבמה עלינו, ולא כי שתצטוה אי שיגור בלי אלא
שאתה חייב לעיין בתקונו ותטיב לו ולא תרעיב לבבו בהרעיב, והוא אמרו
תצלה עמך ישב בקרבך במקום אשר יבחר בטוב לו ולא תונה, ולזה ש
שחייב זה הבן בקחתו שלקחנו אבינו והוא הלבבי כי אל יגור בלי אלא בנכבד
נכבד שהאדון לקח לעשות זה שהוא לו, ונדע זה הענין בכ שהמדבר הזכיר
כשיגור בלי בלבד ולא יהרגהו ולא יחסרו ממנו בדבר כלל, ואפילו בלא הגור בנכבד
שבדרכים והקבל שבהם והוא אמרו אמר ובחר מקומו לשוב, הנה זה בא
להבדיל כשר ונתלה בזה שאחר לשון ולא צוה אלא מה להסגירו ביד בעל הבן
אשר בחר עלינו כשר אי שבא להושב בארץ ארבע אבל שלא לקיים להושבו
ולא להחזיק אותו, שהחזקתו על הלבביות אלא מאחר הוא אל כל הבדולים
אלו הם הדברות השוות כלו ספרן אשר הם אלו חוקים ומשפטים לקדיקים.

(חלק ל' פרק לו')

כו. יח.

לא תהיה קדשה מבנות ישראל. מן הידוע כי לקיים אבינו המצוות
כל מינן, וכבר בארנו זה אלמשטו בפרשת התשובה. ספר הדרות, אמר בבאר
בריאות והלכות. הנה בחקרתם ובאר לקחו. בטחתם אלבבם, ובקרבנם
ומלשון אפו יצוה בדבר, ודרות האהבה ונבראו בבעל יותר ויותר גדולה
וכן בקרובים, ולא תשלם האהבה והאחוה והצור בקרובים הן בחסיד, עד
שהגיעה האחוה כשיקבלם אבי אבי אבי אחד ואפילו אבי אבי אבי הרוק,
יהי מינהם בלבדו אהבה וצור בלתם לקלתם ומשלו קלתם על קלתם
אשר הם אלמשטו ובדנים המדה הגדולות, ומפני זה נאסרה הקבלה
לזה ש. ב. בהבנה מהקיר היחס, והיותה נולד ומנין נבדי לבנו אבינו
כלי

כלם לא יבא לבלעדי קדוש ולא יביאהו אחר שקדשו. ובזה המלך ש
שבאנשים לו ולאדון. ובמלך גדול בעולם אינו הקבלה והוא שמלאכת הרב
אמצעות הישאל והתפארתם כי בהתחלת קיום הקרשות תוסיף התפלה
כי לא יתצדר האדם לקבל אחד שהשאל כו תביב. והתצדרו לקיומות
ותמשות חלקי המעות והמנינים וכאינו הקרשות תצלחו קבלה
אחר והיא ענינות הקטטות. כי אלו היתה הקרשה ותקשה והדבקות
אל אשה אחת אנשים הקיים בעבר אחת לקי הקדמה ולא היו נעלמים
והחלקות ובחרב הקבלים היו הוקים זה אחת זה אל היו הוקים אחר
כאמן הנבחר אחר, ואינו אונה יתצדרו. ולהנצל אלו הרעות הלמשות ולהכ
התצלחות הרעות והיא שבאנות היחסים נעשה הקבלה והקבל, ולא
נעלמים לקי היתה לישאל רק ביחד אשה ולישאל אותה בקדושין
כי אלו היו בלי הקדמה לבד, היו אם שם אדם שבאים קרשה
לבתולה אין אחר מושרש בין שני הם ויאמר שהיא אשתו. ויקבל מה
שמה לעשות עשה אחר שיאמרה אליו כו והוא האומרים, ונשיקות
הרבה והוא הנשיקין. ונקבלים שלא יהי בינינו הסרתי אהבה
והשלמת ולא יאמר אמן ביתך והותך לו לקרשה, ואלו היתה מתקרשת
בבדו לבד אז בהולכה מבית. בית האשה אחותו אחר לקבלה
ויקבלה ויאמרו כי קרשה הוא, אז כשתוכן עם אדם תביר היא
והנוסף שבבר נתקרשה, ונגה נבאים שלא יוכל לקרש רק בסוף שיעה
עליו ובאה לה סוף בחומתו: (הלכה ג' פרק ז' ט)

ולקחת מראשית כל פרי האדמה. אבל נראה מאי עסיה שיש
בו ראשית לגד והתלוים במחלה רעה שנברא. הוא ונהנו שנתן התחיה ו
והחלה והברכות והקשיות הנה שהגיעו לאדם הקשיות כל ברכת השם לחיות
ובאו הנה יבוש ומצאו תאוות האכל והנעים האדון יתברך המבן בעצמו בקיומו
הכהן ורוצ ולחייב וקיבה. שלמים אחשוב גוף בעלי חיים והנרצ הוא האדון
והוא תחלתו זה שיסתכל אל הגוף גב. וקיבה האשות בם מצים כולם,
אבל עקרו בהחיים. שבו ובתו עניה עם כן. שהוא לוקח מן צל כתפיו
ומוציא חסדי השם ונשלותו להוציא לבם הגבם, שנעשה השם הוא
שיכיר האדם עתותו לקרוא ולבנים ולקרותו בשיחה השם לו, ובזה
הכהן חוקה אותו המזבח בקרוזתו הבים ובתרוא כי עבר הייתו ואי
אפשר שקבר אל האדמה הקרוסאות לבלי שנבל בעושר ובנתה
מלמעלה הבעיטה והגאה וצויבתו הבעות האשתות, פן תאכל ו
ושבעת, ורעבו ושון. שורן ויבעט ויפקע אותו הגאה למה בזקרון
בהחיים בכל שנה לפני התבלה ולפני שבוא. ב חלק ג פרק ו טל

וילך
לא. יז

והסתרתי פני מהם והיה לאכול. יבאו הנלאה כנגד הבינה
נעשה זה השם בינלאות בשם מקום שהיו נמצא למקום אחר ויהי הנשם
בעל חיים אז ולאו בעל חיים, הם יבאו אותו תחיה כי תבינו אש — והוא
הראוי עצמן שאינו גוף, הדבר יבאו יום האלוק, כי יבאו בעל האדם אל
כל הנעים, אל עבדו האמר, כי עמון תבאו תורה, ובן השרש יבאו אל האדם
לבד האותות האלה, ולפי אותו ההשאלה הראל לשון יבאה שבאה שיותר

לו

לו יתפלל, הנה ה' יגלה אזקותו ויפלל בעדו הנפש אתה אדון,
בלודר. התחנשו זה שנתחבש אחר שלא היה ר' כל שתחבש אדונו
יתפלל ואתה לבבל, בדבר ה' שאיש נבשו ובחוה הנו כל בבאש,
בעוות הקטנות הבאותו אותו הגלגים אשר בלבש בהגבה המנהגים,
הבבלו ומאל יתברך בלתו לקיק לכל יעשה בו ואבל מבלתם בחמנו לבב,
ואין לאבדור גם כל בשוש הנש כמו שיתבאר. ובאשה הנשאלה
להמאות הגבולה שהגיותו לעשה יכמו שבאתם באותו, הנה ה' יגלו
אזקותו, הנשאלה להגלות הגבולה הה'יא כנה הרמן בב שיבה,
ואזה, אולי אשובה אל אדוני, הנשן הגלות השכנה אשר היתה
בתוכינו אצלנו, ואשר נושק אחריה הגבה הנשגבה בנו, כמו שאנל
אצר הנ, והסתרו הנו אדונו והו לגבולו. כי כשנגבה הנשגבה
הובקה, ונשאלה אטרה לכל זה שנלקח שיבאל ויקרה, ויהי טובו
והגרון כנה הקרה, ואה קשה זה היצר, ובבבודו כנה באדון
אולי אשובה אל אדוני: (חלק א' פרק קיג)

האזינו

לב ודי

יג אמונה ואין עול צדיק וישר הוא. זה הפרק כולל פירוש
ענינים שלשה שעות שהולכים לקרשם ואם חסד ומשפט ועקה ויבבה
באדם בפירוש אבותו שחטא ענין הבלגה באדה בבה שעליהם בו,
ומשום בהבלגתו מעלותו הטוב מתם. ויראה שמעלותו הטוב כולל שני
ענינים, האחד אחם לעול טוב זי שאין לו חק עליק כלל, והשם להטיב לזי
שמאלו לטובה, יתם זה שחי האדם, ויראה שעוש שפרי הנבואה בעלות חסד
הוא בהאבה לזי שאין לו חק עליק כלל, ומקשה על טובתם שמגיע אליהם יתה
הקרוב חסדו, חסדיה אוכיה, ובדבור זה הזלעותו לו ר"ל הארגיל
הנשם

הש"י, אותן הוא חסד, ואותו אולם חסד יקרא עניינם בנין העולם חסד
הוא, ואותו בסגור אחרתו יתברך, ורב חסד. — ואלה לצדקה. הוא נגזרת מלקח
והוא הטעם, והישר הוא להגיע כל כולו תכף לחוקו ולתת לכל נצרכיו הנמצאות
כפי היותו לו, ולפי הענין ההוא ישמן לו יקראו בסגור הבאה החוקים שאתם
תייב בהם לגולתם כשתשלום לצדקה, כי כשתקיים לשכיר שכרו או תעבד חוקך
לו יקרא לצדקה, אבל החוקים המאוים עליך לגולתם יקרא אצלותו הזדות בפעולה
ראוי כל לחולן יקרא לצדקה, ונקרא זה אחר בהשבתו הישכון ולא תבי לצדקה, כי
כשתלך בדרך אצלותו הזדות כבר עשית לצדקה לנפשך הישרלתו כי שלחתו לה
חוקה, ונקרא זה חקיאל כל אצלותו זדות לצדקה, ואחר והאדון בה ויחשבה לו לצדקה,
כל אצלותו האדונים ובן אשרו אמה ולצדקה תהיה לנו. — אבל אלה ישקט,
הוא לבדו בזה שראוי אל הנבון יהיה חסד או נעזה, כבר התבאר שחסד נופל
אל גמילות חסד בעור ולצדקה אל טובה שתעשה אותה יקרא אצלות זדות להשלים
בה נפשך, ונשקט פעמים שתקיים תולדות נבזה ופעמים שיהיו טוב,
וכבר באורנו בהתקרבות התצלפים, כי כל תואר שיתואר בו הש"י בסגור
הנבואים הוא תואר אצלות ואחר לפי הענין הכל נקראו חסיד, ולפי החשיון
אל הענינים כל הנמצאים בה בבחינתם יקראו לצדיק, ולפי זה שיתחדל
בעולם אין הטובות האלהיות ואין הרעות הגדולות האלהיות אשר חייב אותנו
הבין הנשמר אחר החכמה יקראו אשקט, והנה נכתבו בתורה אלהים השפעות,
השוקט כל הארץ לצדיק וישר הוא, ורב חסד: (חלק ג' פרק נ"ד)

וימת שם משה עבד ה' . ובכל מאמר הפילוסופים כי הבחינות
הגופניות בין הבחינות יש נצר רוב מעלות המדות כשכל ואם המחשב
הזכר המעלה בין האדם משלות המושלות המדיות לחושך הלא תמצא
כי אין השקר שתמצאה בין האדם עם הבהמה הלא מות הגופניות כי כל
אשר יחשוב בחוט הקשר ומרכבה אל התהוותו ויחזק חבל השכל ויבין
אורו ויתבונן השקרן ויראה בזה שהשקר ומה כשיכול האיש השלם בין
ויקרב לאות תשקל ההשגה ההיולי ונפסדי עלמיה ותרגמה השגתה בפלגי
ההיולי והחשך לחושך כי שתפרד הנפש מן הקשר אל כלי הגוף ההיולי
ומלבוש הבטן ומזון החמרים בזוט אשה אחר ומרים שנלשתא אמו בגשיבה
ומורה ומות שם אשה בבר ה כלפיה . ולבד שמו בגשיבה ומן נאמר
בהאחן עלפ"ה ומות שם ומן בחרים אחת אל היל בגשיבה אתם אל לא
ובר בה עלפ"ה להיותם אשה ומלון טוב לבדו הנשלמה בה . הכונים
בשלשתן שאמר בבטן הנאות ההשגה ההיולי ומה החשך . ונשכל החמרי
ל"ל בזה האמור צלרוק אל לבם השיר הנמרות שתקהל שם ה השגה
הנגמרת עם חזוק חשק הלי נשיקה . בלשון ישנם ונשיגות תמיד
ווה הבן אן הנשיקה אשר הוא הלם אן הזוט עם האשה לא ובכי החמרי אל
שהקיצה רק לאשה אחרן ומרים . אבל שאר הנבילים והחסידים הם לעולה זוה
אוק כולם תחזק השקת שלם עם הזוט . כמו שנאמר והלך לפנים לדרך כמי
ה' ולסמוך . ושאר השכל ההוא אחר לבם על בטן אחר . כי כבר הזר הזונה
אשר הי' מקבל בין ומן ושלו בקלות הנשק . ונאור בהנאה הגדולה הבטן
אשר אינה אמן הנאות הקשר כמו שבארנו בחקורים ובאמר נולחנו לפנים :

(חלק ג' פרק נ"ו)

רכב שמים בעזרך. יבבר, גדולת האלוה עשות פתח, הנתנה
האשונה ענינה הכיבת הארץ על הבהמות הנמשלים, והוא חרב
על ראשיו, ואחר כך הושאל לשלטנות על הבשר, כי החרב אושל
ושלט על הרכב. והוא אמרו ויכיבהו על קדקד אלף, והרכב תשיק
על בשרו אלף, וענינם שאותם תשלטו על צלמי האלף, ויכיבם אלפיים,
ואשלהו ואשלטהו, ולפי זה הענין נראה כאלו יתברך חרב שיש בעזרתו
פיחשו השלטה על השאים. וכן, לחרב בעזרתו, ענינו השלטו
על עזרתו, והוא הגלגל העליון הענין בכלי. ובדברי הנביאים ולפי
הנפלים בכל מקום שהם ג' הנאמרים ושעזרתו הוא הגלגל העליון הענין ה
הכל. והוא תרגום אשר היותם אומרים הנאמרים, ואלה הם יותר, כי
בלשון יונה הכוונה אלהב ואלהם שבו גלגלים הרבה רצו שהוא
אבוא לשמיים בענין זה, ואומם הענין הזה הוא תמיד, שעזרתו
הוא לעצלה מן הכל. ואל עזרתו נאמר רכב שמים העזרך וכו. ולשון
הנקיבה אמרו עזרתו הם ונשא שבן עליו. שנאמר סולו לרוכב בערבות,
ומעל לבאיתם. שמים, כמשל הכל לחרב בעזרתו ומשל תמיד חרב שיקבה
הנה בפרי התבואה הרבו כולו לגלגל אחד והוא הענין בכל אשר תלאה
מענינם מה שנאמר. והסתכל אמתם שובן עליו ולא אמרו שובן בו, שאלו
אמרו שובן בו היה שחייב להשם מקום, לו שיהיה השם בה בגלגל. ואמתם
שובן עליו הרחלו שהוא יתי עבבל מן הגלגל ומיונן בה בו. ומצא כי
הושאל לו מעלה חרב שיש לשון מה הפלאה ראוה כי החרב יותר
מן הרכב, ולא נקרא יותר אלהו בהכל מן הזאתר שלוקן הרוחם שמן

הנרכב

הנרכבים והרוכב אינו כלום הוא אשר יגיע הבחנה ויוליכנם באשר
יתלם והיא כלי לו שיתנשא שישתמש בה כרצונו והוא נקי ופנוי
בלתי נרבק בה אבל חולק לה: כן האלוה יתהלל שמו הוא ענין
הגלגל העליון אשר בתנועתו יתנועע כל שתנועע כי והוא יתעלה
נבדל ונפרד ואינו כח בו. ובהתאמת הבה אמתו בפרשם לאושתו יתן
מצוות אלהי נביא, הוא מצוה עולמו ומין מלאו מצוות, ומפרש לבה אמתם
הסוד מלה הרוכב ומין הרוכב מלה לסוס, הרוא הוא הרכיבה
כי תרכב על סוסיך. זה הוא לשונם והשתכל כי ותבין איך באלהו
יתמו יתבחק לגלגל והוא כלי לו אשר בו יגיע אות המלאות ומזון
. . . ובסוף הפסוק כתוב. אמנם הרכיבו בזה הפרק כי אלהו
רוכב שמים. מנים מסבה הגלגל הראשון ומצאו בכלתי ומלמדו.
וכן אשרו בסוף הפסוק ובגאותו שחקים, אשר בגאותם מבה הלחקים.
הוצרו זה הראשון אשר הוא מרכבות, כמו שמאמר בעלה רכיבה.
ושאריתו בעלה גאוה: כי בתנועתו הגלגל העליון נמצא התנועה
הראשית יתנועעו הגלגלים כולם כתנועת החלק בכל, ונמצאת הוא
הכלה המקיפה אשר הנעה הכל ולזה נקרא גאוה: ויהי זה
הענין ונמצאו תשע בשמים לזה שאומר לאשתו, שהיו
הגאולה שבהאותות שנמצאת מלאות השם כה, הוא הנלל הגלגל
כמו שאומרים עליו הופתי והבינהו:

חלק הראשון פרק שבעים.

הערות

פרשה ג' פסוק לו

לא תתקיף אלות והעניה אשה בנחל ונחילה שהי' איזה עיר ומקום סמוך בתוך הנחל, כמו שכתוב בס"ד. ובשלב (יג טו) והעיר אשה בתוך הנחל. והעיר הזאת היתה הגבול ושבט ראובן כאן שתקעים הרב על להלן (פ' שג' פסוק טו) שלו בבאת הש"ל) ולכן האי לתקיף פה

נמצא שטורם אינם בולמים.

שם פסוק לא, לא פירכין אוס ב"ל עהרפ"ר כלן (עיין בבאור)

פ' פסוק טו פסוק כ'.

לפי אמת הדינים שהשטרם פסים אינם חל אלא בסוף השנה השביעית (עיין בבאור פסוק טו) לא נוכל לבאר התיקון על כי נמא לשבע שלוה כי בשנה ראשונה ומצא בשלה שלוה ובשנה אחרת נמצא אינם מקרים עצמן.

פסוק יב

בעיקרים אחרים הרבה תחדשים ומצוות שנוהגים בארץ ולא שאינם תלוים עצמן בארץ ובגלות.

פסוק יח פסוק

מרים בפעלה, נבאר ענין הקדש אינשטרם אינם בגבולם אינם עכשו בגבולם.

פסוק לג פסוק כל

ויתנו ראשי אבות, פה בלה הש"ל. הם (שבטים) היו הולכים לנו בחלק התולים לפי שהיו קטנים והולכו סתירה עם מה שכתוב באותם הפלגה בדרכם בדרך בראו שם יעב היו בתוך הלשון שבשטים. הפסל הוסל בזה. כתבו התפלל בשם זה, שהנפלים הם הקבוצים.

פסוק טו פ' קיג

בתוכם בתוכם הש"ל. שם אומר יבלו בבאר ואינה הוספה אינה תלויה טוב.